

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci politiky
v oblasti závislostí

Standardy a certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb

Za pracovní skupinu revize Standardů:

Dagmar Krutilová, P-centrum, spolek

Petr Hrouzek, Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.

Vojtěch Jágl, Prostor Plus o.p.s.

> Nová typologie Druhy speciálních Standardů

Původní typologie

- 1) Detoxifikace
- 2) Terénní programy
- 3) Kontaktní a poradenské služby
- 4) Ambulantní léčba
- 5) Ambulantní stacionární péče
- 6) Krátkodob. a střednědob. lůžková péče
- 7) Rezidenč. péče v terapeut. komunitách
- 8) Doléčovací programy
- 9) Substituční léčba
- 10) Adiktologické služby ve vězení
a následná po-výstupní péče

Sočasná typologie

- 1) Adiktologické preventivní služby
- 2) Adiktologické služby minimalizace rizik
- 3) Adiktologické služby ambulantní léčby
a poradenství
- 4) Adiktologické služby krátkodobé
stabilizace
- 5) Adiktologické služby rezidenční léčby
- 6) Adiktologické služby následné péče

> Dokumenty

- 1) **Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb**
- 2) **Příručka ke standardů odborné způsobilosti adiktol. služeb**
– doplňkový materiál ke Standardům s postupy hodnocení, metodickými vodítky pro výklad Standardů a příklady dobré praxe
- 3) **Tabulky pro hodnocení Standardů** – praktického pomocného nástroje pro certifikátory k vyhodnocení naplnění standardů a zpracování Protokolu z místního šetření

➤ Struktura Standardů

- Preambule
- **Úvod do standardů** (*vysvětlení terminologie, popis hodnocení naplnění standardů s odkazem na Příručku*)
- **1. Část – Obecné standardy**
- **2. Část – Speciální standardy**
- Zkratky
- Seznam tabulek

➤ Tematické okruhy Standardů

Obecné standardy

- Základní charakteristiky služby
- Zásady poskytování služby
- Průběh poskytování služby
- Personální zajištění služby
- Zajištění provozu služby

Speciální standardy

- Základní charakteristiky a hlavní cíle služby
- Cílové skupiny
- Personální zajištění a fungování týmu služby
- Obsah služby
- Forma a provozní specifika služby

➤ Struktura Standardů

Logický rámec

Tematický okruh standardů (X.X)

- **Souhrn tematického okruhu** → **žádoucí praxe služby** → **co dělá**
- **Účel tematického okruhu** → **efekt praxe služby** → **co je cílem**
naplnění minimálních podmínek pro rozvoj a udržování kvality.

Standard (X.X.X) → **činnosti a stavy** → **jak to dělá**
formulace cílené na praxi služby, která vede k naplnění standardu.

Kritérium standardu (X.X.X.X) → **parametry** → **jak a kde**
oblasti v nichž je naplnění standardu možné ověřit **je to vidět**
a doporučené zdroje ověření.

> poskytovatel a služba

Poskytovatel.....

ten, kdo adiktologickou službu provozuje – organizace, instituce.

Služba

provozní jednotka poskytovatele adiktologických služeb.

.... stanovuje,
upravuje,
plánuje....

Poskytovatel nese zodpovědnost za soulad s
legislativou a standardy.....

.....je však zcela autonomní ve způsobech vedení
evidence, struktúře dokumentů, rozložení
kompetencí a organizačních struktur.

> Proč je jazyk Standardů tak „technický“ ?

Nabídnout **jednoznačný výklad**, který stojí **nad „rezortními jazyky“**

„Rozsah osobní dokumentace klienta je vnitřním předpisem stanoven tak, aby obsahoval údaje nezbytné pro kvalitní poskytování služby.“

Pojmy jsou voleny tak, aby zůstávaly co nejvíce neutrální ve vztahu k oborové terminologii.

> Proč je jazyk Standardů tak „technický“ ?

Rozšiřovat a zpřesňovat od obecného ke specifickému spíše, než vytvářet křížné odkazy.

„Poskytovatel písemně definuje cílovou skupinu služby s ohledem na míru rozvoje závislostního chování a životní situaci osob cílové skupiny.“

Pokud text hovoří na stejné téma, speciální standard obecný zpřesňuje.

„Cílovou skupinou služby jsou osoby závislé a ohrožené závislostním chováním v různé míře ohrožení a v různé fázi motivace ke změně“

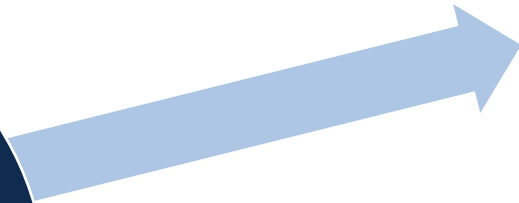
„Cílovou skupinou služby jsou osoby závislé a ohrožené závislostním chováním usilující o upevnění dosažených změn životního stylu nebo udržení abstinence“

XX

> ..A..NEBO?...

Služba průběžně monitoruje potřeby osob cílové skupiny a adekvátně upravuje rozsah intervencí
NEBO zřizuje doplňkové programy

.. a adekvátně upravuje rozsah intervencí a zřizuje doplňkové programy

.... a zřizuje doplňkové programy

.... a adekvátně upravuje rozsah intervencí

> Staré dokumenty a nové standardy

Pokud při přípravě na certifikaci shledáváte soulad vaší praxe se standardy **A** sami neuznáte za vhodné **NEBO** prospěšné pro vaši praxi do dokumentů zasahovat.

.....neměňte názvy dokumentů ani jejich strukturu

.....nevytvářejte zbytečné duplicity.

> Info pro certifikátory a služby/programy

**Žádost o certifikaci,
příprava na šetření
a místní šetření**

➤ Zájemci o místní šetření

- Podat žádost o certifikaci může fyzická i právnická osoba (za ni žádá statutární zástupce), která poskytuje adiktologické služby.
- Zájemci respektují pravidla systému certifikaci v Certifikačním řádu a pokyny Certifikační agentury.
- Lze podat opodstatněnou námitku proti složení certifikačního týmu.

➤ Zájemci o místní šetření

- Žádost o certifikaci se podává u sekretariátu RVKPZ přes formulář na webových stránkách.
- Sekretariát RVKPZ potvrdí, zda služba podlého systému certifikací a pověří Certifikační agenturu provést místní šetření.
- Sekretariát RVKPZ zájemce o certifikaci informuje o dalším postupu.

➤ Zájemci o místní šetření

- Služba dopředu vyjedná, kdo z klientů/pacientů bude ochotný udělat rozhovory s certifikátory, zajistí písemně jejich souhlas s rozhovorem a s nahlížením do dokumentace.
- Připraví se na místní šetření – zajistí místnost, na místo nachystá písemné dokumenty, personální složky, atd.
- Technicky zajistí vytištění Protokolu o místního šetření.

➤ Místní šetření

- Hodnotí se naplňování standardů obecných a speciálních, dle typu služby.
- Hodnotí se celý standard, ne jednotlivá kritéria standardu.
- Závěrem - seznámení statutárního zástupce služby/organizace s výsledky místního šetření, reflexe k výsledku šetření, možnost služby vyjádřit se do Protokolu o místním šetření.

➤ Příručka dále obsahuje

**Vodítka a příklady
dobré praxe**

**Praktické příklady
dokumentů**

> Pomocný nástroj pro hodnocení „Tabulka...“

Je členěna do 13 listů (11 editovatelných a 2 automaticky se vyplňující):

- > 1. list slouží pro hodnocení Obecných standardů,
- > dalších 8 listů je určených pro hodnocení Speciálních standardů dle nové typologie,
- > needitovatelný 10. list „Poznámky“ automaticky přehledně shrnuje všechny poznámky ke všem standardům a jejich kritériím,
- > 11. list „Dokumentace“ slouží pro záznam či kopírování poznámek z domácí přípravy k zaslané dokumentaci služby, které se ve finále promítnou v Protokolu,
- > 12. list „Příprava protokolu“ slouží jako podkladový pro výsledný Protokol z místního šetření (list 13), *v tomto listu je nutné vybrat konkrétní speciální standardy, které jsou předmětem hodnocení (tj. je nutné vybrat typ adiktologické služby). Je umožněno hodnotit najednou až 3 speciální standardy,*
- > závěrečný 13. list „Protokol“ se vyplňuje zcela automaticky a nic se do něj nezapisuje. Do Protokolu vstupují všechny „nesplněné“ a „částečně splněné“ standardy i kritéria s poznámkami podle výběru v Přípravě protokolu, tzn. vždy Obecné standardy + Speciální dle výběru v „roletce“.

Vyplňte všechny vyřazené údaje a poté přejděte na list Protokol

Název organizace:	Prostor plus o.p.s.
Název služby:	Kontaktní centrum
Bližší specifikace služby:	ID 9625686
Místo poskytování služby:	Zahradní 17, 280 02 Kolín
Datum šetření:	15.04.2024
Vedoucí organizace (statutární zástupce/zástupkyně):	Jája
Pracovníci přítomní místnímu šetření:	Julča
	Mína
	Igor
Vedoucí certifikačního týmu:	Sigmund
Členové certifikačního týmu:	Kája
	Barča
	Ludva
Seznámení členů certifikačního týmu provedl(a):	Vojtín
	Pavka
Ze speciálních standardů byly hodnoceny tyto: <i>* vyberte z nabídky</i>	2.2 ADIKTOLOGICKÉ SLUŽBY MINIMALIZACE RIZIK
Komentář k: Seznámení se závěry certifikačního týmu. Předání protokolu a reflexe nenaplněných standardů včetně doporučení, která byla zapsána do protokolu.	bla
Komentář k: Společné hodnocení certifikačního procesu a zpětná vazba od týmu zařízení k certifikačnímu týmu.	bla
Vzhledem k výše uvedenému navrhuje certifikační tým <i>*vyberte z nabídky</i>	UDĚLIT CERTIFIKACI ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI NA OBDOBÍ 4 ROKŮ
Místo:	Stará Ves
Datum:	15.04.2024

PROTOKOL O STANDARDNÍM / CÍLENÉM MÍSTNÍM ŠETŘENÍ

Název organizace:	Prostor plus o.p.s.
Název služby:	Kontaktní centrum
Bližší specifikace služby:	ID 9625686
Místo poskytování služby:	Zahradní 17, 280 02 Kolín
Datum šetření:	15-04-2024

1. Místnímu šetření byl/a přítomen/mna vedoucí organizace (st.zástupce): Jája
a dále pracovníci/níci: Julča, Mína, Igor
2. Certifikační tým pracoval ve složení: Kája, Barča, Ludva
vedoucí/m týmu byl/a určen/a: Sigmund

PROGRAM MÍSTNÍHO ŠETŘENÍ:

V případě cíleného místního šetření vedoucí certifikačního týmu seznámí

1. SEZNÁMENÍ ČLENŮ CERTIFIKAČNÍHO TÝMU S ORG. STRUKTUROU A SE SPEKTRUM ČINNOSTÍ ZAŘÍZENÍ
PROVEDL/A:

Vojtín, Pavka

2. PROHLÍDKA SLUŽBY

3. ZHODNOCENÍ PŘEDLOŽENÉ DOKUMENTACE ORGANIZACE/SLUŽBY:

Zde by se měly objevit poznámky certifikátora z domácí přípravy k
zapsané podkladové dokumentaci organizace/služby. Finální text zde se
propisuje do Protokolu z místního šetření.

4. PROVĚŘENÍ SPLNĚNÍ OBECNÝCH A SPECIÁLNÍCH STANDARDŮ:

HODNOCENÍ OBECNÝCH STANDARDŮ:

PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM OBECNÝM STANDARDŮM A JEJICH KRITERIÍM:

NEHODNOCEN	0	tj. 0,00%
NESPLNĚN	0	tj. 0,00%
SPLNĚN ČÁSTEČNĚ	0	tj. 0,00%
SPLNĚN	21	tj. 100,00%

HODNOCENÍ SPECIÁLNÍCH STANDARDŮ:

PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM SPECIÁLNÍM STANDARDŮM A JEJICH KRITERIÍM:

5. Seznámení statutární/ho zástupkyně/ce organizace, vedoucí/ho programu se závěry certifikačního týmu.
Předání protokolu a reflexe nenaplněných standardů včetně doporučení, která byla zapsána do protokolu.
6. Společné hodnocení certifikačního procesu a zpětná vazba od týmu zařízení k certifikačnímu týmu.

Vzhledem k výše uvedenému navrhuje certifikační tým

UDĚLIT CERTIFIKACI ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI NA OBDOBÍ 4 ROKŮ

> Vyhodnocení míry naplnění standardů - Návrh na udělení certifikátu

- > Každý standard je vyhodnocen alespoň na úrovni „splněn částečně“, v případě, že některý ze standardů není splněn, nemůže být takové službě udělena certifikace.
- > Celkově jsou standardy hodnoceny minimálně z 80 % na úrovni „splněn“ a maximálně 20 % na úrovni „splněn částečně“, a to zvláště obecné i speciální standardy. *(Tento poměr automaticky počítají nastavené vzorce v Tabulce pro hodnocení Standardů odborné způsobilosti AS.)*
- > Pokud jsou při místním šetření shledány nedostatky, které lze odstranit do 30 dnů, lze po domluvě certifikačního týmu se zástupcem služby stanovit lhůtu k nápravě a způsob jejího ověření. Tato lhůta nesmí překročit 30 dnů. Zpracování Závěrečné zprávy z místního šetření je pak o tuto stanovenou lhůtu prodlouženo.
- > Certifikát se uděluje na 4 roky.

> Vyhodnocení míry naplnění standardů - Návrh na udělení certifikátu s podmínkou

- > Každý standard je vyhodnocen alespoň na úrovni „splněn částečně“, v případě, že některý ze standardů není splněn, nemůže být takové službě udělena certifikace.
- > Celkově jsou standardy hodnoceny minimálně z 80 % na úrovni „splněn“ a maximálně 20 % na úrovni „splněn částečně“, a to zvláště obecné i speciální standardy. *(Tento poměr automaticky počítají nastavené vzorce v Tabulce pro hodnocení Standardů odborné způsobilosti AS.)*
- > Jde o situaci, kdy certifikační tým vyhodnotí naplnění standardu, resp. částečné naplnění standardu pouze za podmínky provedení nápravy. Pokud dojde k nápravě, dojde tak k naplnění nebo částečnému naplnění standardu, platnost certifikátu se prodlouží do své plné doby platnosti. Pokud k nápravě ve stanovené lhůtě nedojde (max. 1 rok), bude službě udělený certifikát odebrán, respektive nebude službě prodloužen na standardní dobu 4 let.

> Vyhodnocení míry naplnění standardů - Návrh na neudělení certifikátu

- > Některý ze standardů byl vyhodnocen na úrovni „nesplněn“.
- > Více než 20 % ze všech Obecných nebo všech Speciálních standardů bylo vyhodnoceno na úrovni „splněn částečně“. Tedy „splněno“ bylo méně než 80% z Obecných nebo Speciálních standardů (tento poměr automaticky počítají vzorce nastavené v Tabulce pro hodnocení Standardů odborné způsobilosti AS).
- > V rámci místního šetření zjistí certifikační tým závažné porušení standardů, platných zákonných norem a etických pravidel. V tomto případě je certifikační tým povinen na tuto skutečnost upozornit v Závěrečné zprávě z místního šetření a bez ohledu na míru dosažení bodů navrhne službě certifikaci neudělit. O dalším postupu rozhoduje certifikační autorita.

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci politiky
v oblasti závislostí

Prostor pro dotazy a diskuzi

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci politiky
v oblasti závislostí

Děkujeme vám za pozornost.

Kontakt:

Ing. Lucia Kiššová, ředitelka Odboru protidrogové politiky
tel. 224 003 945, email: kissova.lucia@vlada.cz

29. listopad 2023 | Praha